

dansk litteratur og historieskrivning og været underkastet indgående studier. På lignende måde stiller det sig med visse europæiske ridderromaner, folkebøger m. v. Endelig vil det ikke være muligt at aflevere håndskrifter af Den ældre Edda, der jo foruden en stor del fællesgermansk stof indeholder grundlaget for den nordiske mytologi og derved har haft en ganske særlig betydning for dansk kultur ikke mindst takket være Grundtvig og højskolen.

Til illustrering af, hvorledes delingen efter det givne kriterium vil virke, kan, når man betragter den i kommissionsbetænkningens s. 119 ff. foretagne opdeling af håndskrifterne i grupper, nævnes følgende:

Gruppe I:

Islandske håndskrifter som Arne Magnusson har fået fra navngivne islandske personer eller steder. Gruppen er på 807 numre, hvoraf 283 er pergamenter — „skindbøger“. Af de islandske ønsker kan ikke imødekommes ca. 160. Danmark må beholde ca. 110-15 papirhåndskrifter fra 17. og 18. århundrede samt 45-50 numre pergamenter, hvoraf dog en del er mindre fragmenter og 10 er norske kongesagaer fra 14. og 15. århundrede og 6 er håndskrifter, af „Kongespejlet“ fra 15., 16. og 17. århundrede.

Gruppe II:

Håndskrifter som Arne Magnusson har fået fra Torfæus, der var født på Island, men som i 18 års alderen kom til Danmark og blev embedsmand, sidste amtmand i Norge. Gruppen er på 83 numre, hvoraf ingen skindbøger. Af de ønskede må ca. 23 beholdes. De fleste er skrevet af Torfæus' sekretær og stammer således fra 17.-18. århundrede.

Gruppe III:

Håndskrifter som A. M. har erhvervet fra danskere eller nordmænd. Gruppen er på 66 numre. Af de islandske ønsker kan ca. 16 ikke imødekommes, hvoraf 26 skindbøger eller fragmenter bl. a. 6 skindbøger (norske kongesagaer og 1 riddersaga).

Gruppe IV:

Afskrifter fra 17. og 18. århundrede. 328 numre, hvoraf mange er afskrevet efter

håndskrifter, der ejedes af universitetsbiblioteket før dets brand i 1728. Af de fremsatte ønsker kan 85 ikke imødekommes.

Gruppe V:

Håndskrifter som A. M. uden tvivl har fået på Island, selv om der ikke foreligger bestemt proveniens. Gruppen er på 561 numre, hvoraf 86 er skindbøger eller fragmenter af sådanne. Af de fremsatte ønsker kan ca. 85 ikke imødekommes, hvoraf 13-14 numre er pergamenter, men 4 numre er små fragmenter.

Gruppe VI:

Håndskrifter indkomne i den A. M. samling efter 1730. Gruppen omfatter 258 numre, heraf 1 skindbog og 4 fragmenter. Af de fremsatte ønsker kan 12 ikke imødekommes — alle papirhåndskrifter fra 17. og 18. århundrede.

Gruppe VII og VIII:

Ingen ønsker fremsat.

Fordelingen af de skindbøger, som erhvervedes af Frederik III, og hvoraf de 14 findes i det kgl. bibliotek (den 15. blev i 1780 udlånt til en islandsk student og gik tabt. En afskrift er bevaret i de Suhmske håndskrifter).

Udleveres:

Grågåsen. Det betydeligste islandske lov-håndskrift.

Njals Saga (Gl. Kgl. Saml. 2868-69, 4°)
Bandamanna Saga samt forskellige fornaldersagaer (Gl. Kgl. Saml. 284, 4°).

Jonsbok (Gl. Kgl. Saml. 3270) Lovhåndskrift.

Gråskinna, indeholdende Njals Saga (Gl. Kgl. Saml. 2870, 4°).

Kalenderoptegnelser 1.1. (1812, 4°).

Codes Regius af yngre Edda (2367, 4°).

Beholdes:

Flatøbogen indeholdende norske kongesagaer (Gl. Kgl. Saml. 1005, 8°).

Hrokkinskinna (Gl. Kgl. Saml. 1010, 8°).

Tomasskinna indeholder ærkebiskop Thomas af Canterburys historie og Olaf den Helliges saga (Gl. Kgl. Saml. 10008, 8°).

Morskinskinna indeholder norske kongers historie.